

Høring; Forslag til revurdering av NORSK PEFC skogstandard.

Vi lever nå på alle områder i en meget sterk brytningstid, det passer derfor meget godt at denne revurderingen skjer nå. Ett av kjerneproblemene er en konflikt mellom klimamålsetningen og mangfold. En del av målsetningene er grovt urealistiske. Noe Ukraina-krigen har vist, ikke dermed sagt at det ikke er nødvendig så snart som mulig å bli uavhengig av fossilt brensel.

Slik som utviklingen har vært de siste decenniene, er det vel god grunn til å regne med høyere temperaturer, og for skogbruket kanskje enda viktigere værforandringer.

Vi er så heldige i Norge at skogloven av 1932 med etterfølgende bestandsskogbruk har ført til meget høyere tilvekst og stående volum. Vi står derfor mye friere til å velge hogstformer, men vi må derfor være åpne for at grådighet og likviditetsproblemer er enda vanskeligere å bekjempe når en driver med selektiv hogst, litt som med jakt og fiske.

Høringsdokumentet er fullt av fine ord, hvis vi begynner først med: «Hvem er vi», så er demokratisk styrt – og non-profit kjerneordene. Sertifisering krever da vitterlig penger. Hvis sertifisering fører til høyere betaling for virke, så er både innretningen av sertifiseringen og gjennomføringen et kinderegg for korrupsjon. Skogeierforeningens første mål er å selge medlemmenes tømmer til høyest mulig pris. De må være forpliktet til å selge alle medlemmers tømmer. Eventuelt lavere pris for usertifisert tømmer må føre til at de sparer sertifiseringsutgifter. Jeg tror den eneste fornuftige løsningen er at Landbruksdepartementet utarbeider forskrifter som kan erstatte sertifiseringene til PEFC og også den til FSC. Da vil det være riktig i en overgangsperiode at de sertifiserer videre uten revisjon til fullt dekkende offentlige forskrifter er ferdige.

Det som er mest skuffende ved det fremlagte dokumentet er at det overhodet ikke er nevnt noe som kan løse fremtidige problemer - tvert imot. Det virker som de som har ført det i pennen, eller styret og daglig leder ikke har hørt om Darwin og Mendel.

Jeg bare spør, er det noen som vet riktig proveniens og treslag som kan passe til vårt klima om 50 år? På begynnelsen av 2000 tallet hadde jeg diskusjoner med Arnold Håpnes, representant for WWF som hadde vært på New Zealand og gikk god for at det var bærekraftig å dyrke Pinus radiata der. Jeg har selv vært i New Zealand 5 ganger, og dessuten arbeidet med P. radiata i Øst-Afrika, jeg finner det middels talt tankevekkende at det på et enkelt år er eksportert 15 millioner m3 radiatatømmer fra New Zealand. Er WWF's innstilling til at vi ikke skal plante fremmede treslag i Norge fordi vi har så

mye oljepenger. Hva har WWF fått igjen for å ta en så imøtekomende avgjørelse som de har gjort når det gjelder tømmer fra New Zealand.

Kravpunkt 20: Det som er skrevet her viser total mangel på kunnskap om hvordan introduksjonen av fremmede treslag har skjedd. Uten forutgående kunnskap ble det ofte plantet uten hensyn til proveniens eller voksesteder, - resultatet er som forventet fra riktig bra til veldig dårlig. - og da er det vanlige at en lærer mest av det som er mislykket. Da blir det jo feil å innskrenke planting av fremmede treslag til tidligere planteområder.

Det er nokså oppsiktsvekkende å ville nekte planting av Pinus contorta var latifolia, Larix sukaczwi, Picea engelmanni med dokumentert god vekst i Innlandet Fylke. Like oppsiktsvekkende er det å ville gjøre skogeiere ansvarlig for å fjerne lovlig plantede trær fra egen og andres skog.

Når jeg bare kommenterer kravpunkt 20 så skyldes det at jeg er kritisk til hele sertifiseringsordningen og at nettopp krav 20 til overmål viser den mangel på sunn fornuft, noe som preger hele forslaget.

Jeg tror det er riktigere å verne en bestemt del av den enkeltes skog samlet med ordentlig oppmåling i terrenget. Det beste vern er å snu ryggen til noe så det kan få være i fred. Hensikten med vern er jo å ta vare på natur, ikke å skape alternative turistseverdigheter.

De krav som er foreslått for utforming av hogstområder lar seg ikke gjennomføre svært mange steder på grunn av eiendomsstruktur, uansett hvor fornuftige de er. Kjøreskader og mangel på utstyr som egner seg til skånsom og økonomisk avvirkning ved selektive tiltak, er enda ikke utviklet, selv om dette over lang tid er påpekt av blant annet forkjempere for selektiv hogst.

Et meget stort og økende problem i skogbruket er mangel på yrkesfaglig kompetanse på alle nivåer, jo mere vekt som legges på selektive løsninger desto mer krevende blir situasjonen. Dette er en god grunn til å legge større vekt på vern av arealer enn et sertifiseringsprinsipp.

Jeg tillater meg å kommentere en tilgrensende sak. Jeg har tidligere nevnt at sertifisering ikke medfører løsning på en del fremtidige problemer. Det er blant annet en stadig økende oppfinnsomhet når det gjelder naturopplevelser i skog og fjell, og det er nærliggende å tro at store statlige eiendommer er det rette stedet å forske på hva som kan tillates, - begrenses eller forbys.

Derfor bør det offentlige beholde sine store eiendommer i sitt nåværende omfang og bare unntaksvis avhendes hvis det kan føre til bedre arrondering av private eiendommer. I en verden hvor Per og Pål skal uttale seg om alt, tror jeg den beste hjelp privatskogbruket kan få er det nåværende store eierskapet staten Norge har av skog og utmark.

Dato: 7. juni 2022.

Hilsen

Erik Mortenson

Erik Mortenson

Folldalsvegen 5169

2582 Grimsbu

Telefon: 400 65 947

*Kopi Landbruks og Matdepartementet
Kopi Statsforvaltningen Innlandet ved Ketil Størhaug*